

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dešov, okres Třebíč

675 33 Dešov 105

Identifikátor školy: 600 121 941

Termín konání inspekce: 20. – 24. květen 2005

Čj:	k4-1115/05-11021
Signatura	ok4zy110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná Základní škola Dešov, okres Třebíč byla zřízena obcí Dešov jako příspěvková organizace ke dni 1. ledna 2003. Ve školním roce 2004/2005 ji navštěvuje 21 dětí v mateřské škole a 39 žáků rozdělených do dvou tříd základní školy. První třídu tvoří první a druhý ročník, druhou třídu třetí, čtvrtý a pátý ročník.

Jejími součástmi jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna. V celém subjektu je zaměstnáno sedm pedagogických pracovníků a dva provozní zaměstnanci.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika a přírodověda.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku sledovaných předmětů realizuje ředitelka školy s odbornou kvalifikací pro druhý stupeň ZŠ a jedna vyučující, která požadovanou kvalifikaci v současné době získává dálkovým studiem. Výchovné poradenství a prevenci sociálně patologických jevů zajišťuje ředitelka. Při sestavování úvazků podle možností zohlednila hlavně zkušenosti a osobní dispozice vyučujících.

Funkční organizační strukturu školy určuje vypracovaný organizační řád, který obsahuje dokumenty týkající se průběhu výchovně vzdělávací činnosti i celkového provozu všech jejích součástí.

Přenos informací uvnitř školy odpovídá její velikosti a je zajištěn převážně prostřednictvím osobního styku, operativních i provozních porad a jednání pedagogické rady. Písemné informace jsou k dispozici ve sborovně a ředitelně. Důležitý je i soustavný kontakt se zřizovatelem.

Jako poradní orgán slouží pedagogická rada. Metodické sdružení není vzhledem k velikosti školy ustaveno.

Systém vedení pedagogických i provozních pracovníků spočívá v každodenním osobním kontaktu a operativním řešení vzniklých problémů. Metodická pomoc vyučujícím je poskytována prostřednictvím vzájemných konzultací, dálkovým studiem a možností účasti na vzdělávacích akcích.

Kontrolní aktivity nejsou plánované, probíhají podle aktuálních potřeb. Směřují převážně do dalších oblastí výchovně vzdělávacího procesu, ekonomiky a provozu celého subjektu. Dílčí závěry a úkoly vyplývající z kontrolní činnosti jsou projednávány formou osobního pohovoru, v obecné rovině pak prezentovány při jednáních pedagogické rady.

Hospitační činnost ředitelka školy v tomto školním roce do doby konání inspekce neprováděla. Dílčí informace o průběhu vzdělávání získává prostřednictvím příležitostných návštěv ve vyučovacích hodinách a rozhovorů s vyučujícími a žáky. Absence systémovosti v kontrolní a hospitační činnosti zpomaluje pozitivní ovlivňování výchovně vzdělávacího

procesu a zavádění nezbytných změn spojených s činnostním učením žáků.

Perspektivní plánování v oblasti lidských zdrojů se uskutečňuje ve spolupráci se zřizovatelem v závislosti na populačním vývoji.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází ze současné aktuální situace. Probíhá podle zájmu vyučujících a finančních možností hlavně prostřednictvím akreditovaných vzdělávacích center, popř. ve spolupráci s dalšími školami v blízkém okolí.

S kritérii hodnocení, která jsou součástí personální dokumentace, byly pracovnice školy prokazatelně seznámeny. Jejich sebehodnocení není zatím systémově zavedeno.

Personální podmínky vzdělávání vzhledem ke sledovaným předmětům jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní budova, v které probíhá výchovně vzdělávací proces, je umístěna v klidné části obce. Součástí školního areálu je zahrada a dvůr sloužící pro relaxaci v době přestávek. V jeho bezprostřední blízkosti se nachází obecní hřiště, které je rovněž využíváno k odpočinkovým aktivitám. Výuka sledovaných předmětů probíhala ve dvou učebnách. Ty jsou zařízeny novým výškově stavitelným nábytkem, keramickými tabulemi, didaktickou a v jedné z nich i výpočetní technikou. Jejich estetická výzdoba byla na dobré úrovni, podnětnost zvyšují gramatické nástěnné tabule, obrazový materiál i výtvarné práce žáků. V rámci Státní informační politiky ve vzdělání byla škola vybavena pěti počítači s připojením k internetu. Ty spolu s dalším počítačem jsou instalovány v počítačové učebně. Učitelky mohou využívat výukové programy ke všem navštíveným předmětům. Ve školním roce 2004/2005 pro nezáměr žáků není v provozu školní knihovna. Její knižní fond čítá asi 400 titulů starší beletrie a populárně naučné literatury, z finančních důvodů nebyl v posledních letech doplňován.

Žáci mají k dispozici učebnice a pracovní sešity, které odpovídají požadavkům zvoleného vzdělávacího programu. Vybavení učebními i didaktickými pomůckami, z nichž některé jsou zastaralé je průměrné. Podpůrnými učebními materiály pro výuku německého jazyka škola disponuje rovněž v omezené míře. Chybí potřebné množství pravidel českého pravopisu. Pedagogické pracovnice mohou používat detailnější normy spisovné češtiny, které jsou zastoupeny v učitelské knihovně po jednom vydání. Starší přístroje určené k reprodukci hudby i mluveného slova jsou umístěny přímo ve třídách. Nedostává se techniky pro vizuální prezentaci učiva.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou k dispozici pouze dyslektické čítanky.

Ředitelka získává přehled o využívání materiálního vybavení pouze zprostředkovaně, především prostřednictvím osobních kontaktů. V době konání inspekce nebyla v písemné podobě předložena opatření ke zlepšení stavu v této oblasti.

Prostory školy jsou využívány soukromou hudební školou.

Plánování v oblasti zlepšování materiálně-technických podmínek probíhá v součinnosti se zřizovatelem a je ovlivňováno množstvím finančních prostředků.

Česká školní inspekce hodnotí materiálně-technické podmínky vzdělávání ve sledovaných předmětech jako dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Všichni žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, se všemi doplňky a úpravami. Realizace tohoto programu je v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Postižené žáky individuálně integrované do běžných tříd škola nevykazuje.

Učební plán pro školní rok 2004/2005 zahrnuje všechny stanovené předměty, dodržuje celkový počet hodin i týdenní časové dotace, je v souladu s rozvrhem i reálnou výukou. Inspekční činností bylo zjištěno, že obsah probíraného učiva korespondoval s osnovami sledovaných předmětů. Systém kontroly naplňování učebních plánů i učebních osnov je účinný.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání, na drobné nedostatky byla ředitelka školy upozorněna v průběhu inspekce. Organizace výchovně vzdělávací činnosti a rozvrh hodin, který je přizpůsoben dálkovému studiu jedné z vyučujících odpovídají psychohygienickým zásadám. Řád školy obsahuje potřebné informace i jasně stanovená pravidla chování a práva žáků. V současnosti probíhá jeho aktualizace tak, aby odpovídal platnému právnímu předpisu.

Prevence sociálně patologických jevů neprobíhá plánovitě, zaměřuje se převážně na organizování smysluplných mimoškolních aktivit – zájmových kroužků, různých zábavných i vzdělávacích akcí a vytváření příznivého klima při vyučovacím procesu.

Funkční informační systém vůči rodičům je založený na informování zákonných zástupců prostřednictvím třídních schůzek a žákovských knížek. Je při něm vhodně využívána i prezentace školy na veřejnosti. V případě potřeby jsou organizovány individuální pohovory s rodiči.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, německý jazyk

Vyučující postupují podle časových a tematických plánů, které respektují učební osnovy a podporují kontinuitu probíraného učiva. Konkrétní příprava se vyznačovala pečlivostí po stránce odborné a věcné, většinou preferovala spíše obsahovou složku vzdělávání před organizační, dostatečně nebyl kladen důraz na rozvíjení klíčových kompetencí a respektování individuálních vzdělávacích potřeb. Prezentace výchovně vzdělávacích cílů neprobíhala ve všech navštívených hodinách, přesto jejich naplňování vyučující sledovaly.

Vybavení kmenových učeben, ve kterých výuka probíhala, odpovídalo psychohygienickým požadavkům. Většinou však učební prostory postrádaly materiály podporující názornou výuku a upevnění právě probíraného učiva. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, didaktickými pomůckami a doplňkovými čítankami. Vyučující německého jazyka měla při opakování k dispozici kartičky a obrazový materiál. Jiné zdroje informací ani didaktická a výpočetní technika nebyly využity.

Vnitřní členění vycházelo z organizace výuky ve třídách s více ročníky, bylo zaměřeno k naplňování vzdělávacích cílů a vytvoření systému vědomostí. Ve všech sledovaných hodinách vyučující uplatňovaly frontální nebo individuální metody práce směřující

k zapamatování učiva. Chyběl však prostor pro rozvíjení tvůrčích dovedností a potřebných kompetencí žáků. V hodinách českého jazyka učitelka zadávala problémové otázky a zajímavě pracovala s žákovskými chybami. Organizační pokyny při výuce německého jazyka nebyly důsledně prezentovány cizojazyčně. Žákům nebyla nabídnuta možnost pracovat ve dvojicích nebo v týmech, ani uplatnit své dovednosti při kooperativních činnostech. Vyučující respektovaly individuální tempo, ojediněle zohledňovaly žáky se speciálními vzdělávacími potřebami osobním přístupem, zadávané úkoly však nediferencovaly podle schopností jednotlivců ani nevytvářely prostor pro rozvoj žáků talentovaných. Reálné odpočinkové aktivity nebyly zařazovány, v části hodin plnilo přirozenou formu relaxace střídání činností.

Vstupní motivace většinou chyběla. Průběžně učitelky motivovaly žáky využitím jejich dřívějších znalostí a zkušeností, mezipředmětových vztahů, často je slovně hodnotily a chválily za úspěšné plnění zadávaných úkolů. Žáci většinou pracovali aktivně a se zájmem.

Výuka probíhala v prostředí příznivých interakčních vztahů a vzájemného respektu. Vyučující většinou vytvářely prostor pro vyjádření vlastních názorů žáků. Cílené rozvíjení komunikativních dovedností však bylo zaznamenáno jen v části hodin.

Klasifikace písemných i ústních projevů měla vysokou četnost, řidčeji byly hodnoceny projevy mluvené. Rozvíjení schopností vzájemného hodnocení a sebehodnocení ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno. V závěru většinou chybělo zhodnocení činnosti žáků a celkové shrnutí splnění stanovených cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech jsou hodnoceny jako dobré.

Matematika, přírodověda

Členění učiva mají vyučující zpracováno v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu. Tím je zajištěna potřebná návaznost jednotlivých témat. Bezprostřední příprava na vyučování preferovala především poznávací stránku vzdělávání, v menší míře pak požadované dovednosti a kompetence. Výběr, sled a množství sdělovaných informací byly přiměřené náročnosti učiva, možnostem žáků i aktuálnímu stavu třídy.

Sledované předměty jsou vyučovány bez odborné kvalifikace. Absence požadovaného vzdělání částečně ovlivnila organizační strukturu výuky, využití efektivních metod a forem i psychohygienické podmínky.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, pracovními sešity a některými dalšími zdroji učebních informací. Minimální využití dalšího materiálního vybavení pro výuku nepříznivě ovlivňovalo její názornost. Didaktickou ani výpočetní techniku vyučující rovněž neuplatnily.

Velkou část hospitovaných hodin charakterizovala skupinová práce organizovaná po jednotlivých ročnících, s dominantním postavením vyučujících jako hlavního zdroje informací a s menším prostorem pro aktivní učení. Pouze v některých hodinách zařazovaly učitelky diferencované činnosti a zohledňovaly individuální potřeby a schopnosti. Převažoval frontální způsob vedení výuky, transmisivní metody se střídaly s řízeným rozhovorem a se začleňováním individuálních aktivit žáků. Týmová práce, tvůrčí zpracování informací ani jiné trendy moderního vyučování nebyly využity.

Vyučující průběžně sledovaly výsledky učení, při řešení úkolů poskytovaly žákům pomoc, uplatňovaly převážně průběžnou motivaci zaměřenou na ocenění snahy a pokroku. Úvodní motivační prvky nevyužívaly v plné míře, menší prostor poskytovaly zhodnocení průběhu

hodiny a výkonu žáků. Potřebnou péči věnovaly žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, málo však vytvářely příležitosti pro rozvoj žáků talentovaných. Relaxační činnosti zařazovaly omezeně, jejich absenci do určité míry nahrazovaly střídáním prováděných aktivit.

Úvodní motivace chyběla, z průběžných motivačních metod využívaly především pozitivně zaměřené hodnocení. Ověřovaly výchozí i získané znalosti, žáky hodnotily objektivně. Pouze minimálně je vedly k sebehodnocení a sebereflexi.

Výuka probíhala v podmínkách oboustranně příznivých komunikačních vztahů a dohodnutých pravidel založených na vzájemné důvěře. Žáci k ní projevovali pozitivní a aktivní vztah.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a přírodovědě jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V době konání inspekce škola nepředložila písemné materiály dokumentující zjišťování a rozbor výsledků vzdělávání nad rámec běžné klasifikace. K dílčím zpětnovazebním informacím patří umístění žáků ve sportovních, dopravních a matematických soutěžích v regionu i sledování úspěšnosti žáků ve spádové škole na základě ústních informací samotných žáků, rodičů a učitelů. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 rovněž plní funkci sebehodnotícího prostředku. Hlavní úkoly pro školní rok 2004/2005 v plánu práce vycházely z analýzy konkrétních výchovně vzdělávacích výsledků za uplynulý rok. Systematickou a plně funkční autoevaluaci zatím škola neprovádí.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově jsou výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ❖ Dlouhodobá pozitivní spolupráce existuje mezi školou a zřizovatelem i dvěma školami v okolí.
- ❖ Učitelky se svými žáky připravují pravidelně kulturní akce a pořady pro rodičovskou i širší veřejnost v obci (Vítání občánků, Mikulášská nadílka, Den otevřených dveří spojený s prezentací žakovských prací).
- ❖ Ve školním roce 2004/2005 pracují ve škole čtyři zájmové kroužky (Dovedné ruce, Šikulka, Počítače, Sportovní aktivity).
- ❖ Škola každoročně organizuje rozloučení s žáky pátého ročníku v prostorách obecního úřadu.
- ❖ Žáci školy se zapojili do nového projektu Magnetky dětem v rámci nadačního fondu Krtek při Klinice dětské onkologie Fakultní nemocnice v Brně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 16. 1. 2003, čj. 11 113/03-21 s účinností od 1. 1. 2003
2. Protokol o provedení změny vydaný MŠMT dne 19. 5. 2004, čj. Sine/2004-21
3. statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 – o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 1. 10. 2004
4. výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004
5. třídní knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005 k datu k konání inspekce
6. třídní výkazy a katalogové listy všech tříd ve školním roce 2004/2005 k datu konání inspekce
7. Provozní řád a školní řád Základní školy Dešov ze dne 26. 1. 2001
8. záznamy z jednání pedagogické rady k datu konání inspekce
9. rozvrh hodin všech tříd ve školním roce 2004/2005 k datu konání inspekce
10. záznamy v knize úrazů k datu konání inspekce
11. personální dokumentace pedagogických pracovníků s osobními čísly 63 307 a 77 704
12. pracovní náplně pedagogických pracovníků základní školy
13. Organizační řád základní školy s přílohami ze dne 1. 1. 2000
14. tematické a časové plány výuky sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005
15. Plán práce ZŠ Dešov ve školním roce 2004/2005 s přílohami ze dne 28. 8. 2004
16. zápisy ze schůzek rodičů ve školním roce 2004/2005
17. vzorek žákovských knížek, žákovských prací a sešitů

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou dle možností efektivně využívány. Současné složení pedagogického sboru umožňuje realizovat výuku sledovaných předmětů na dobré úrovni. Organizace a systém řízení zaměstnanců odpovídá velikosti, podmínkám a potřebám školy. Materiálně-technické podmínky umožňují na základní úrovni plnění osnov zvoleného vzdělávacího programu vzhledem k předmětu inspekce.

I přes některá pozitivní zjištění ve většině sledovaných hodin přetrvává výuka založená na frontálních metodách orientovaných na znalosti a s nimi související dovednosti. Metody zohledňující individualitu žáka a aktivní učení jsou v průběhu vzdělávání a výchovy využívány v minimální míře.

Další školní aktivity i práce žáků v zájmových kroužcích se podílejí na primární prevenci sociálně patologických jevů a doplňují vzdělávací i výchovnou činnost školy.

Od poslední inspekce se změnila právní forma školy. Nově vzniklá příspěvková organizace sdružuje kromě základní i mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Zároveň došlo ke zlepšení materiálně technických podmínek školy, zejména v oblasti vybavenosti výpočetní technikou.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	Jaroslav Hutař, v. r.
Členka týmu	PaedDr. Olga Drápalová	Olga Drápalová, v. r.

V Třebíči dne 3. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 14. 6. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jana Urbánková	Urbánková, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-11	k4-1133/05-11021
Školská rada	--	--

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.